

ΕΠΛ 033: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥΣ

Μάριος Belk, Τμήμα Πληροφορικής, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Email: belk@cs.ucy.ac.cy



Βασικοί Τύποι Δεδομένων C

1

Τύπος	Μέγεθος	Πεδίο Τιμών	Μοναδικές
char	1byte	‘α’ .. ‘z’ ‘A’ .. ‘Z’ ‘0’ .. ‘9’	2^8 ή 256
int	4 bytes	$-2^{31}..2^{31}-1$	2^{32}
float,	4 bytes	$10^{-37}..10^{38}$	2^{32}
double	8 bytes	$10^{-307}..10^{308}$	2^{64}
δείκτης	4 bytes	διευθύνσεις ($0..2^{32}-1$)	2^{32}

Σε αυτό το κεφάλαιο θα μάθετε

2

- Να ορίζετε και να αρχικοποιείτε μεταβλητές διεύθυνσης (δείκτες)
- Τελεστές για δείκτες
- Να ορίζετε εκφράσεις με δείκτες και αριθμητική με δείκτες

Ορισμός Μεταβλητών Διεύθυνσης (Δείκτες)

3

- Μια μεταβλητή τύπου δείκτη
 - ▣ Είναι μια μεταβλητή που **σαν τιμή** μπορεί να πάρει **μόνο διεύθυνση μνήμης**
 - ▣ Χρειάζεται ΠΑΝΤΑ να ξέρει ποιος είναι ο **τύπος της τιμής που υπάρχει σε εκείνη τη διεύθυνση**
 - ▣ Εάν κάθε **μεταβλητή** είναι ένα **σπίτι**, τότε μια **μεταβλητή τύπου δείκτη** είναι ένα **σπίτι** όπου μέσα απλά υπάρχει μια **διεύθυνση** προς ένα άλλο σπίτι
 - Για να πάω στο **σπίτι** στο οποίο **δείχνει η διεύθυνση**, ΠΡΕΠΕΙ να ξέρω τον **τύπο της τιμής (της διεύθυνσης)** έτσι ώστε να την **ερμηνεύσω**: στην προκειμένη περίπτωση **οδηγίες** (οδός, αριθμός, ΤΚ, κτλ)
 - ▣ Κυνήγι θησαυρού (ράλλυ παλαιού αυτοκινήτου/ στίβος τοπογραφίας/):
 - Ξεκινάμε από ένα **αρχικό σημείο** το οποίο περιέχει **οδηγίες/διεύθυνση (πιθανώς συντεταγμένες)** κάποιου **άλλου σημείου**
 - Η διαδικασία επαναλαμβάνεται μέχρι το σημείο τερματισμού
 - Για να μεταβώ **από ένα σημείο σε κάποιο άλλο** (το επόμενο), πρέπει να ξέρω τον **τύπο της τιμής** έτσι ώστε να την **ερμηνεύσω**: στην προκειμένη περίπτωση **συντεταγμένες**

Ορισμός Μεταβλητών Διεύθυνσης (Δείκτες)

4

- Μια μεταβλητή τύπου δείκτη ορίζεται με το *
- Ταυτόχρονα δηλώνεται ο τύπος των μεταβλητών στις οποίες επιτρέπεται να δείχνει ο δείκτης αυτός
 - ▣ πχ. το παρακάτω ορίζει έναν δείκτη ο οποίος επιτρέπεται να λάβει διεύθυνση μίας μεταβλητής ακέραιων int
int *myPtr;
- Είναι δυνατό να ορίσετε **δείκτες σε οποιοδήποτε τύπο δεδομένων.**
- Οι δυνατές αρχικές τιμές ενός δείκτη είναι είτε **NULL** είτε **μια διεύθυνση** στην μνήμη

Πως παίρνουμε τη διεύθυνση μιας μεταβλητής;

5

- με τον τελεστή διεύθυνσης `&`
 - Επιστρέφει την διεύθυνση μιας μεταβλητής, π.χ.

```
int y = 5;  
int *yPtr;  
yPtr = &y;    /* η yPtr παίρνει σαν τιμή τη διεύθυνση το y */
```



Λέμε ότι η μεταβλητή `yPtr` “δείχνει στο” `y`

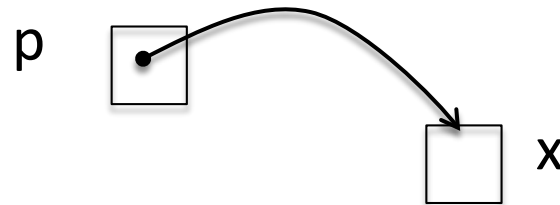


Πως παίρνουμε τη διεύθυνση μιας μεταβλητής;

```
float y = 5;  
float *yPtr;  
yPtr = &y;
```



```
float x;  
float *p;  
p = &x;
```



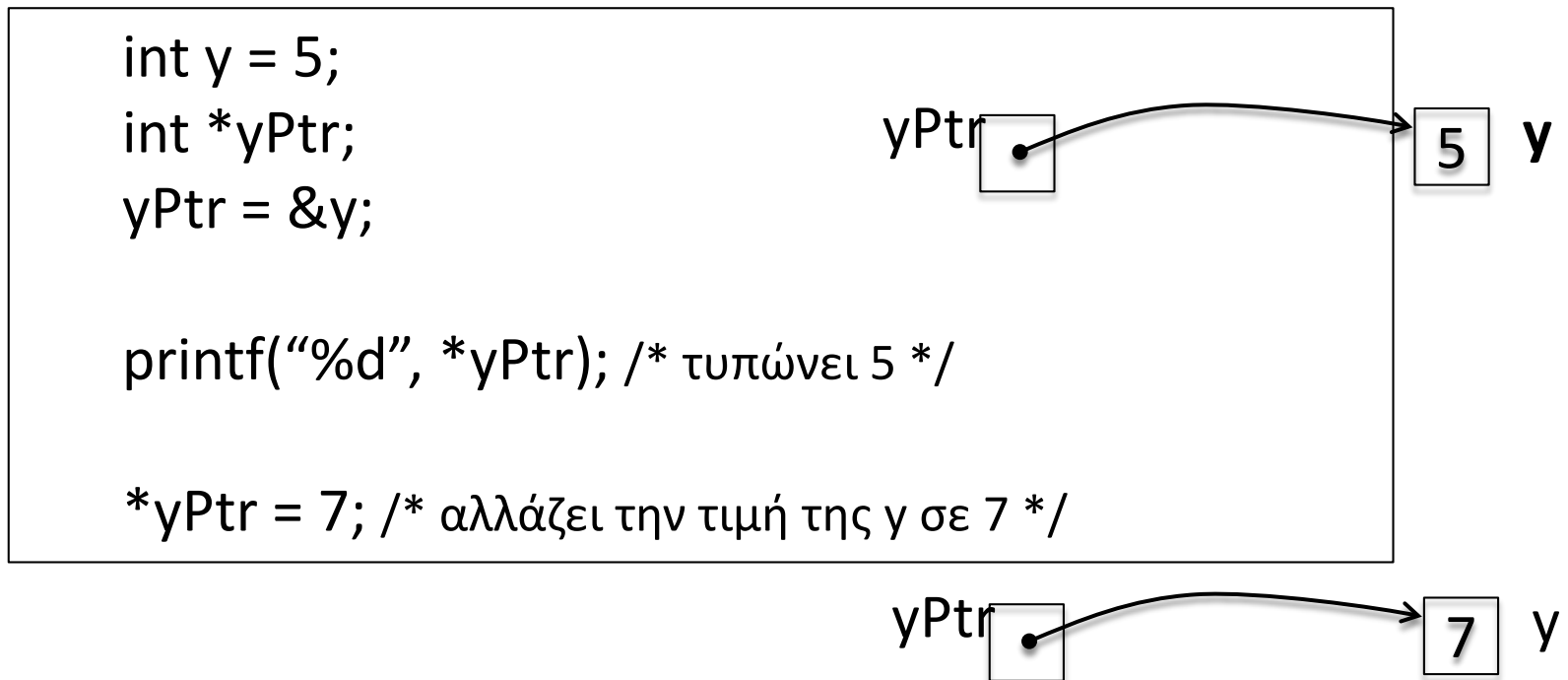
```
char c;  
char *cp;  
cp = &c;
```



Πως χρησιμοποιούμε τους δείκτες;

□ Με τον τελεστή *

- Ο τελεστής αυτός μας πηγαίνει στη διεύθυνση που του δίνουμε (ταξιδιζής), πχ.



Άρα, όποτε γράφω `*yPtr` θα είναι σαν να γράφω `y`!

Προτεραιότητα Τελεστών

8

Operators	Associativity	Type
() []	left to right	highest
+ - ++ -- ! * & (type)	right to left	unary
* /	left to right	multiplicative
+ -	left to right	additive
< <= > >=	left to right	relational
== !=	left to right	Equality
&&	left to right	logical and
	left to right	logical OR
?:	right to left	conditional
= += -= *= /= %=	right to left	assignment
,	left to right	comma

Χαρακτήρας *

9

- Τελεστής γινομένου
 - `a*b;`
 - Δήλωση Δείκτη
 - `int *p;`
 - Τελεστής Έμμεσης Αναφοράς *
- `x = *p + 1;`

Παράδειγμα 1

10

- `int *p, y, *z;`
- `y = 6;`
- `p = &y;`
- `z = p;` // Ο δείκτης z δείχνει στη διεύθυνση που δείχνει και ο δείκτης p
- `*p = *p + 1;`
- `y = *z + 1;`

**Η τιμή όλων των μεταβλητών είναι 8 αφού
p και z δείχνουν στην διεύθυνση του y**

Παράμετροι

11

- **Επιτρέπουν την επικοινωνία μεταξύ συναρτήσεων**
- **Πέρασμα δια τιμής (τιμή)**
 - ▣ Διοχέτευση πληροφοριών στην συνάρτηση
 - ▣ Μεταβλητή στην συνάρτηση κλήσης δεν επηρεάζεται - αντιγράφεται η τιμή της
- **Πέρασμα/επιστροφή δια αναφοράς (διεύθυνση)**
 - ▣ Διοχέτευση πληροφοριών από την συνάρτηση (και είσοδο)
 - ▣ Μεταβλητή στην συνάρτηση κλήσης μπορεί να της ανατεθούν τιμές στην καλούμενη συνάρτηση (π.χ. scanf με τελεστή διεύθυνσης)
 - ▣ Επιστροφή πολλών τιμών μέσω διευθύνσεων

Παράδειγμα χρήσης: πέρασμα διά τιμής

12

```
#include <stdio.h>
```

```
int cubeGivenValue(int n){  
    n = n * n * n;  
    return n;  
}
```

```
int main() {
```

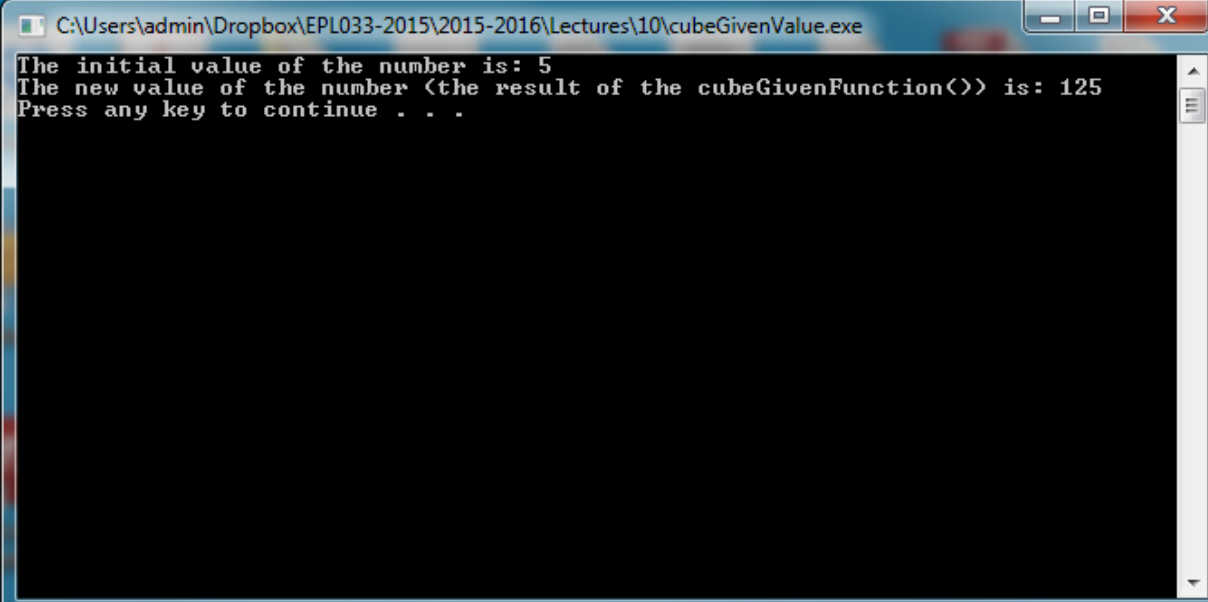
```
    // Dilwsi metavlitis kai arxikopoiisi  
    int number = 5;
```

```
    // Typwse arxiki timi tis number  
    printf("%d", number);
```

```
    // Kalese tin synartisi me orisma TIN TIMI tis number  
    // kai anathese tin timi epistrofis stin number  
    number = cubeGivenValue(number);
```

```
    // Typwse tin timi tis number  
    printf("%d", number);
```

```
    return 0;  
}
```



```
C:\Users\admin\Dropbox\EPL033-2015\2015-2016\Lectures\10\cubeGivenValue.exe  
The initial value of the number is: 5  
The new value of the number (the result of the cubeGivenFunction()) is: 125  
Press any key to continue . . .
```

The initial value of the number is: 5

The new value of the number (the result of the cubeGivenFunction()) is: 125

Παράδειγμα χρήσης δεικτών

13

```
#include <stdio.h>
```

```
void cubeGivenAddress(int *p){  
    *p = *p * *p * *p;  
}
```

```
int main() {  
    // Dilwsi metavlitis kai arxikopoiisi  
    int number = 5;  
    // Typwse arxiki timi tis number  
    printf("%d", number);
```

```
    // Kalese tin synartisi me orisma TIN DIEYTHINSI tis number  
    cubeGivenAddress( &number );
```

```
    // Typwse tin timi tis number  
    printf("%d", number);
```

```
    return 0;  
}
```

Εδώ περνάμε σαν παράμετρο **μια ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ** προς **ακέραια μεταβλητή**

Κλήση της διαδικασίας `cubeGivenAddress`.
Η τιμή της παραμέτρου είναι η διεύθυνση της μεταβλητής `number` στην μνήμη

Η τιμή στη θέση της μνήμης όπου δείχνει ο δείκτης `p` αλλάζει.

```
C:\Users\admin\Dropbox\EPL033-2015\2015-2016\Lectures\10\cubeGivenValue.exe  
The initial value of the number is: 5  
The new value of the number (the result of the cubeGivenFunction()) is: 125  
Press any key to continue . . .
```

```
#include <stdio.h>
```

```
void swap(int a, int b){
```

```
    int temp;
```

```
    temp = a;
```

```
    a = b;
```

```
    b = temp;
```

```
    return;
```

```
}
```

```
int main() {
```

```
    int x = 5, y = 15;
```

```
    printf("x=%d, y=%d", x, y);
```

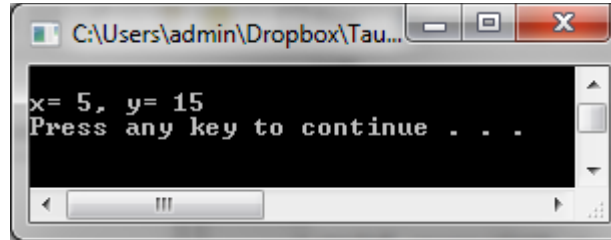
```
    swap( x, y );
```

```
    printf("x=%d, y=%d", x, y);
```

```
    return 0;
```

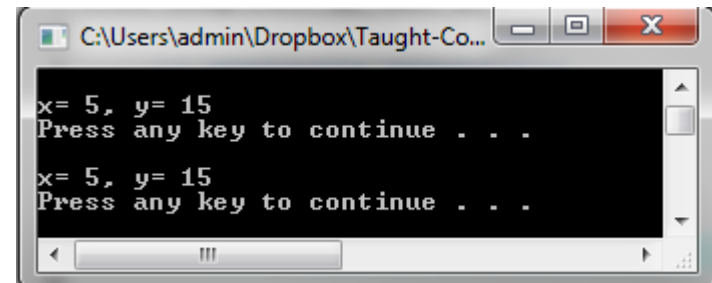
```
}
```

14



```
C:\Users\admin\Dropbox\Tau...  
x= 5, y= 15  
Press any key to continue . . .
```

x	5
y	15
a	15
b	5
temp	5



```
C:\Users\admin\Dropbox\Taught-Co...  
x= 5, y= 15  
Press any key to continue . . .  
x= 5, y= 15  
Press any key to continue . . .
```

```
#include <stdio.h>
```

```
void swap(int *a, int *b){
```

```
    int temp;
```

```
    temp = *a;
```

```
    *a = *b;
```

```
    *b = temp;
```

```
    return;
```

```
}
```

```
int main() {
```

```
    int x = 5, y = 15;
```

```
    printf("x=%d, y=%d", x, y);
```

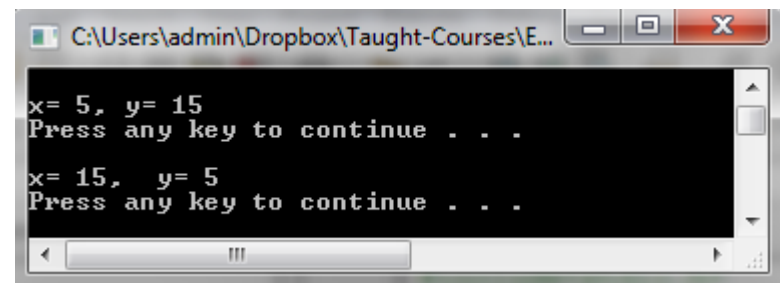
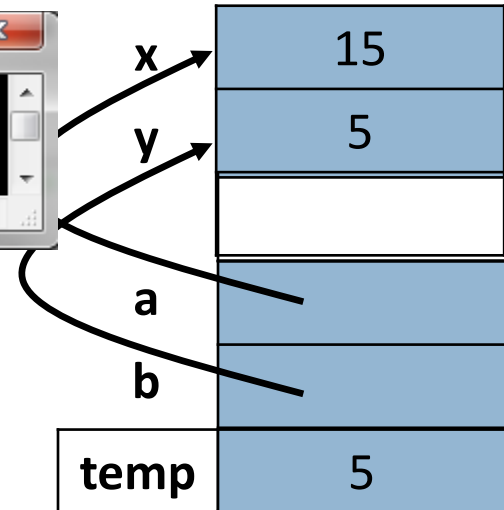
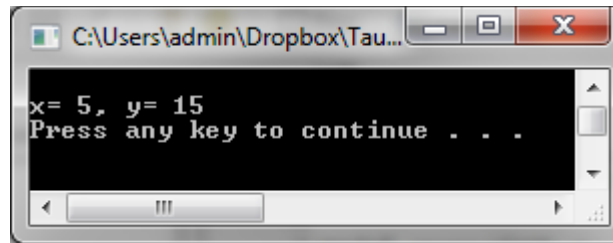
```
    swap( &x, &y );
```

```
    printf("x=%d, y=%d", x, y);
```

```
    return 0;
```

```
}
```

15



Αλλαγή τιμών μεταβλητών εντός συνάρτησης

16

```
#include <stdio.h>

/* συνartisi pou antallassei tis times pou vriskontai
 * stis dieythniseis pou dexetai ws orismata */
void swap(int *a, int *b){

    // dimiouria metavlitis
    int temp;
    // arxikopoiisi metavlitis me tin timi pou vrisketai
    // sti dieythinsi a
    temp = *a;
    // anathesi tis timis pou vrisketai sti dieythinsi b
    // sti dieythinsi a
    *a = *b;
    // anathesi tis timis temp sti dieythinsi b
    *b = temp;

    return;
}
```

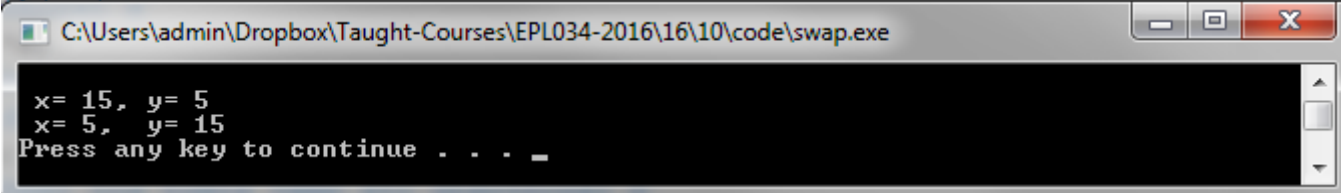
```
int main() {
    // Dilwsi metavlitwn kai arxikopoiisi
    int x = 15, y = 5;

    // Typwse arxikes times tw n metavlitwn
    printf("x=%d, y=%d", x, y);

    // Kalese tin synartisi me orismata TIS
    DIEYTHINSEIS tw n metavlitwn
    swap( &x, &y );

    // Typwse tin timi tis number
    printf("x=%d, y=%d", x, y);

    return 0;
}
```



```
C:\Users\admin\Dropbox\Taught-Courses\EPL034-2016\16\10\code\swap.exe
x= 15, y= 5
x= 5, y= 15
Press any key to continue . . . _
```

Παράδειγμα 2

17

- Γράψτε τη συνάρτηση `sort2` που θα ταξινομεί δύο αριθμούς `a` και `b` ώστε μετά την εκτέλεση $a \leq b$
- Χρειάζονται δείκτες

Λύση 1

```
void  
sort2(int *a, int *b) {  
    if (*a>*b)  
        swap(&a,&b);  
}
```

```
int main() {  
    int x, y;  
    x = 14;  
    y = 5;  
    sort2(&x,&y);  
    return 0;  
}
```

ΣΩΣΤΗ;

Λύση 2

```
void  
sort2(int *a, int *b)  
{  
    if (*a > *b)  
        swap(a,b);  
}
```

ΣΩΣΤΗ;